

In the evening the fire
 On the Cape of Good Hope
 full of women in furs
 On the banks of the Amazon
 where a chief
 Schomburgk's Elkoning

Hanneke Eggels

Nieuwsbrief Hanneke Eggels –juni 2020

Kleur

In quarantaine trof ik in mijn boekenkast weer de prachtige & curieuze afbeeldingen in de catalogus van **Albert Eckhart. Een Hollandse kunstenaar in Brazilië** bij de tentoonstelling die ik indertijd bezocht had: *'In Brazilië met Albert Eckhart 1610-1666'* in het Mauritshuis Den Haag van 27 maart – 27 juni 2004.

De weerslag van een cultuurschok voor de witman, die scherp waarnam en met andere ogen, die van de kunstenaar, naar de wereld had gekeken. Horizonverruimend. Ik maakte opnieuw die ontdekkingstocht door de ogen van een witte kunstenaar uit de zeventiende eeuw. Wat zag hij vanuit zijn Europese kader? **Kleur. Toen wel. Nu weer wel.** Heet dat: bewustwording?

In de jaren 60 sprak James Baldwin wijze woorden. Voor hem was kleur geen issue, hij is mens. **Kleur?** It is in the eye of the beholder....

Kleur, geen issue

James Baldwin:

'I'm not a nigger. I'm a man. But if you think I'm a nigger, that means you need it.'

In: Hanneke Eggels' Rapiarium. Lezen met de pen. Cour de Culture 2019, p. 87 . In een interview (1963).

De Caraibische verbeelding aan de macht*

In 2003 was ik uitgenodigd in ons Koninkrijk overzee, op Curaçao. Voor een inhoudelijke bijdrage aan het internationale intellectuele discours? Lees het verslag van een ervaringsdeskundige, een nietsvermoedende witte dichter op een gekleurd eiland.

Het wandelgenootschap van Hof'i Pastor

In een verwilderde fruitbomenplantage op Curaçao, Hof'i Pastor, zou ik op uitnodiging van een multicultureel publiek (een 'Het wandelgenootschap') voordragen uit mijn net verschenen bundel 'Sluier van Europa'. So far so good. In foute dresscode, want juist overgevlogen uit Nederland, schepte ik in een pauze op de plantage lucht voor het eerste gedicht. Mijn metaforen stokten meteen, er barstte een Steelband ritmisch los in een naastgelegen verhuurde luthof. Daartegen waren mijn gedichten over mensenrechten niet bestand. Na de steelband was het als tweede een papegaai die mijn gehoor afleidde met perfecte nabootsing van Markies de Cantecler. Een schare geboeide bewonderaars! Het ernstige thema van mijn Europese gedichten over mensenrechten viel in het niet zodra mijn gastheren - uitgelaten - mij dieper de luthof invoerden naar een rustiger plek tussen de wortels van een 800 jaar oude kapokboom. Aan de voet van de mastodont vatte ik moed voor een flinke gedichtendeclamatie als revanche, met meteen een 3^e kink in de kabel: vanuit mijn argwanende ooghoekjes zag ik een grote wandelende schelp. Een heremietkrab kraste en schuifelde langs de zoom van mijn lange witte dichtersessenrobe, opnieuw tot grote opwinding van de wandelaars. Mijn

blanke ego sloop weg, ik snapte dat er met andere ogen naar deze bizarre natuur van kleur en ritme gekeken moest worden, moest me invecchten. Met een compleet andere poetica werd ik mijn Antilliaanse gehoor schatplichtig - zoals Albert Eckhart, een Hollandse kunstenaar in Brazilië in de 17^e eeuw ! Vooral toen 's

avonds bij wijn en kaarslicht onder de kapokboom de uitgelaten entourage van stoere wandelaars met dubbele tong en welluidend light verse voordroegen waarbij ze Caraïbische ritmiek met gemak overtroffen. Picasso spotte al met iedereen die kunst wil begrijpen. Waarom willen ze dat? Je wilt toch niet ook de zang van een vogel Ik kreeg een kleurtje in the eye of the beholder!

Bon bini: That delightful combination of Dutch and Caribbean roots

Terug in kikkerland nam ik dus revanche met mijn (Nederlands-Spaanse) gedichtenbundel 'Bon bini', met een pleidooi voor het ritme. Het ritme is de natuurlijke beweging van de zin en daarom een intieme manier om een dichtelijke handtekening te zetten. Het behoort tot het wezen van de poëzie, zo weet ik nu. Bovendien is ritme meerledig en dient zo de poëzie bij uitstek, omdat die ook ambigu, meerduidelijk is. Goede poëzie stelt vragen aan de lezer met een eigen verstaanbare poëtische stem in een springerig ritme, het natuurlijke ritme van spreken dat te maken heeft met periodes in de natuur, zoals de standen van de maan en de voortplanting van dieren.

Your poetry reminded me the fresh air and the magic of the islands. I felt that delightful combination of Dutch and Caribbean roots. I'd like to show your poems to some Colombian poets. I know they will like them." schreef Jorge Franco, 'a Columbian Author' op de achterflap.

Jorge Franco – die ik nooit persoonlijk ontmoet had, maar die in Zuid-Amerika beschouwd werd als de opvolger van Nobellaureaat Marquez - voelde 'that delightful combination of Dutch and Caribbean roots.'. Trof een dichter met gemengd bloed. Hij kon mij, onbewust van de voorgeschiedenis, geen groter compliment geven....

Biblion BV datum 08-04-2005

Eggels, Hanneke

Bon Bini: Gedichten – Bon Bini: Poesia / Hanneke

Eggels, in het Spaans door Diego Puls. Foto's

/Vormgeving: Patrizia Casagrande

Baarlo: International Art Center, 2004 {12} p.Ill. 17x18 cm

Gepubliceerd met vertaalsubsidie van het Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds. ISBN 9789491206047. Nederl. 875 (2A, 2TW).

Leverbaar in de boekhandel en online. Gesigneerd te koop: info@courdeculture.eu.

"Het eiland Curacao is in woord en beeld aanwezig in deze prachtige bundel. Elke regel ademt een tropische sfeer van zon, zand en zee. Verrassend is de beeldspraak '...bij het ijzer van de steelband/krast onverstoortbaar/ een heremietkrab...' Deze bundel is een kleinood voor allen die na een verblijf op het eiland hun herinneringen willen terughalen. Fraai geïllustreerd en verzorgd uitgegeven. Vooral voor mensen die iets met het eiland te maken hebben."

Recensie Biblion, C.H. Gajadin

De Surinaamse krant 'De Ware Tijd' publiceerde bij mijn gedicht 'Korsou' over het standbeeld in Willemstad van 'de allochtone Willem de Zwijger' en 'de oude schrijver,/ zijn hoed en huid /gesleten in de passaat/ van het leven'.

foto: Schrijver **Mr. Boeli van Leeuwen** thuis in Willemstad in 2003 met 'Sluier van Europa' in de hand

In **Paramaribo Paper**

'De Ware Tijd'

Schreef indertijd Drs. Els Moor, redacteur cultuur over 'Bon Bini':

de Wervre Tijd

A10 | de Wervre Tijd *Suriname*
vrijdag 2 - zaterdag 8 september 2005

Literair

Curaçao poëtisch belicht

De omslag van 'BON BINI'.

'BON BINI', oftewel: welkom. Het is een uitdagende titel voor een bundel gedichten over 'Korsou' van de Nederlandse literatuurwetenschap, publicist en dichter Hanneke Eggels (1945). De bundel nodigt niet alleen uit tot lezen, maar vooral ook tot kijken, want het boek is het resultaat van de samenwerking tussen een dichter en een kunstenaar. Doordat er maar drie gedichten in de bundel zijn afgedrukt, met een vertaling in het Spaans erbij, lijkt hij op een voorproef van iets groots. De gedichten smaken naar meer. We hopen dus dat het experiment voortgezet wordt.

In 2003 bezocht Hanneke Eggels Curaçao; een werkbezoek. Zij droeg er voor uit haar werk en voerde er gesprekken over literatuur met de oude schrijver Boel van Leeuwen,

over wie een gedicht in de bundel staat. De gesprekken leidden tot een literaire cursus in Nederland 'Zuid-Amerikaanse literatuur in beweging'. Dat is dan weer iets dat ons in Suriname boeit. We zoeken immers ook steeds naar aanknopingspunten tussen de Caraïbische en Surinaamse met de Latijns-Amerikaanse literatuur. Zo besteedde Clark Accord enkele maanden geleden tijdens een avond van Schrijversgroep '77 aandacht aan de Latijns-Amerikaanse kenmerken van zijn onlangs verschenen roman 'Tussen Orelia en Aporea' (Amsterdam: Vastallect, 2005) en verzorgde Stichting Bukurti onlangs een workshop tekstanalyse aan de hand van een verhaal van Gabriel García Márquez.

Hanneke Eggels schrijft prachtige, heldere poëzie. Voor hen die na een

verblijf op de Antillen hun herinneringen willen terughalen zijn deze gedichten kunstmatige souvenirs. De kleurrijke sfeer van het eiland komt tot z'n recht in de breedende taal en in de vormgeving van de bundel.

Mijn voorkeur gaat uit naar 'Korsou' over 'de oude schrijver'. Hiernaast kunt u het lezen. Het spreekt voor zichzelf.

EIS MOOR

Hanneke Eggels: 'BON BINI. Gedichten - Poesía'. Vertaald in het Spaans door Diego Puls. Foto's: Patricia Casagrande. Baarloo: International Art Center De Raay i.s.m. de auteur, 2005.

KORSOU

De allochtone Willem de Zwijger bewaakt kraanvogels, drums en zwarte vrouwen onder de palmen van het eiland.

De oude schrijver bewoont er zijn huis, zijn hoed en hond geselecteerd in de passaat van het leven.

Rommeltige tijden zijn helder als de zee, als flitsende vissen in het Waagat.

HANNEKE EGGELS

Aantekeningen:

Korsou: naam van het eiland in het Papiamentu, de heemtaal. Willem de Zwijger: standbeeld voor het Nationaal Museum in Otrabanda, Willemstad op Curaçao. De oude schrijver: Boel van Leeuwen.

HERDRUKT

Wordt een schrijver vanwege de internationale status van het werk, vanuit het buitenland uitgenodigd op congressen en aan universiteiten voor een substantiele inhoudelijke bijdrage aan het humanistische en politieke discours? Soms. Voor de Canadese Radioomroep CKCU Literary News in een programma over Nobellaureaten. Voor International PEN.

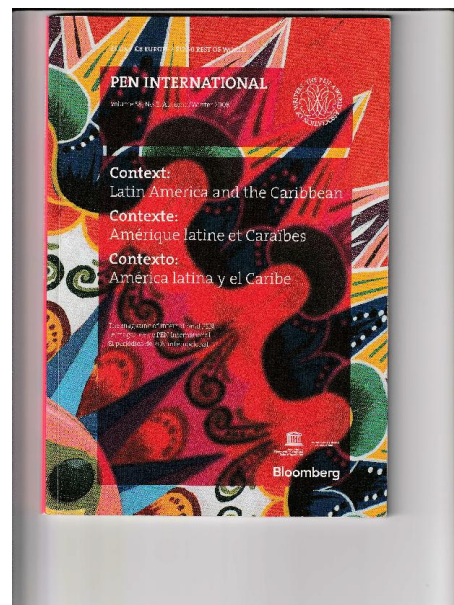
Mijn gedicht 'Korsou' in het Spaans vertaald door Diego Puls over het standbeeld van Willem van Oranje voor het Nationaal Museum in Otrabanda was

de enige Nederlandse bijdrage in het themanummer **Latin America and the Caribbean**.

International PEN magazine, volume 58, nr. 2.
Bloomberg 2008. P.

Foto: Aanbieden van 1° exemplaar van 'Bon Bini' aan de gevolmachtigd minister voor de Antillen Paul Comenencia in Het Antillenhuis, Den Haag.

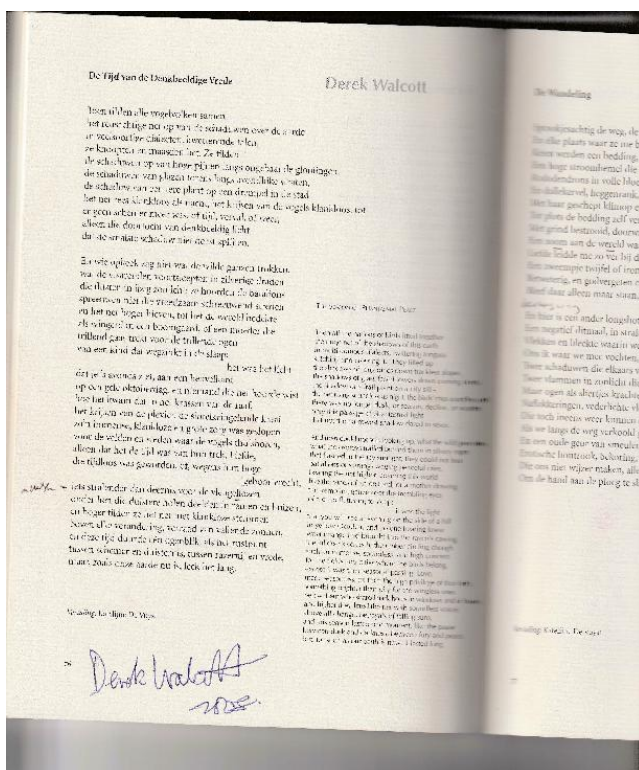
Over Nobellaureaat Literatuur **Derek Walcott** in Nederland

Word je als dichter vanwege de internationale status van je werk, vanuit het buitenland uitgenodigd op congressen en aan buitenlandse universiteiten voor een substantiele inhoudelijke bijdrage aan het humanistische en politieke discours? Soms. Lees een ooggetuigeverslag (In: Rapiarium. Lezen met de pen. Cour de Culture 2019)

Op uitnodiging van de werkgroep Caraibische Letterkunde van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde en op initiatief van buitengewoon hoogleraar West-Indische Letteren, **Michiel van Kempen**, gaf de Nobelprijswinnaar Literatuur uit 1992 **Derek Walcott** aan de Universiteit van Amsterdam eind mei 2008 in Spui 25 een **exclusieve masterclass voor genodigde dichters en schrijvers uit de Caraïben en Nederland**. Voor een kleine honderd aanwezigen liet **Walcott** blijken van een internationaal literair niveau te zijn waarvan het multiculturele publiek nog heel wat ging leren. De confrontatie met de dichter uit Santa Lucia en de wijze woorden waarmee hij het werk van zijn collega-Nobelprijswinnaars **Brodsky** en

Naipaul waardeerde gaven tevens inzicht in zijn eigen poëtica. Hij beantwoordde onze vragen soms ongeduldig, impliciet en expliciet kritisch, maar vooral als hij niet gestoord werd door Amsterdamse ego's (Tommy Wieringa, Christine Otten) gaf hij ons pareltjes van humaan hoogstaand poëtisch inzicht. Hij wilde geen *master* genoemd worden, maar wij waren wel studentjes. Hij liet ons een poepie ruiken! Zeker werd door de indringende persoonlijke kennismaking met een Nobelprijswinnaar Literatuur en het gehalte van de vragen helder dat onze Nederlandse auteurs een lange weg te gaan hebben tot het niveau van een laureaat uit Stockholm. Walcott won de Nobelprijs voor de Literatuur in 1992.

Afb.: Handtekening (2008) Derek Walcott in "De onsterfelijken/Red. Paul Claes. Poëzie van Nobelprijswinnaars van de XXste eeuw.

Uitgeverij P. z.j.

Van hem is slechts zijn magnum opus '*Omeros*' in de vertaling van **Jan Eijkelboom** in het Nederlands vertaald, zijn *Selected Poems* zijn in het Engels leverbaar en daarom vond VanKempen het teleurstellend dat de Nederlandse uitgevers bij de masterclass schitterden door afwezigheid. Al in 1996 bleek mij trouwens tijdens de cursus Nobelprijswinnaars Poëzie van de Literaire Salon dat van de 25 literaire prijswinnaars in de 108 jaar van de Nobelprijsuitreikingen er ooit 8 in een of andere bloemlezing in het Nederlands waren vertaald, het meeste niet meer leverbaar. Schreef daarover toen een brief aan onze uitgevers, maar daarin is weinig verandering gekomen. (2008)

CKCULitnewspod10 - Snelkoppeling.Ink

Varia

Wordt een schrijver vanwege de internationale status van het werk, vanuit het buitenland uitgenodigd op congressen en aan universiteiten voor een substantiële inhoudelijke bijdrage aan het humanistische en politieke discours? Soms.

Voor de Canadese Radioomroep CKCU, Carlton University Literary News over Nobellaureaten - Podcast CKCU Carlton University – Carlton/litnews/podcast 11-3-2011 Literary News

Een bijdrage (20 min.) met gedichten van Nobellaureaat Derek Walcott '60 Years after' t.g.v. de T.S.Eliott prize 2011, een profiel van de Poolse Nobellaureaat Milosz en mijn 'At the making of a child', vertaald door John Irons, Denemarken. Opgenomen in: 'Nice', Cour de Culture 2017.

- Bzzlletin. Themanummer: **De caraibische verbeelding aan de macht**. Hanneke Eggels' interview met de Surinaamse schrijver Astrid Roemer, Bzzlletin 143, februari 1987.

- Wordt er iets nieuws geboren in Suriname?

- **Zwart wit** - Escher op Curaçao

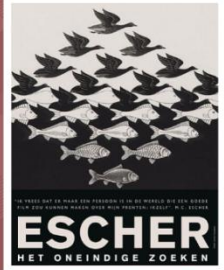
Volg mij ook op

Youtube/user/hanneke-eggels

Veel leesplezier,

MOVIE

LANDHUIS BLOEMHOF PRESENTS:
~~INDOOR~~ MOVIE NIGHT
 OUTDOOR

ESCHER
HET ONEINDIGE ZOEKEN

'Het oneindig zoeken'
 Documentary | 81 min
 Registered by Robin Lutz
 Dutch Spoken | No Subtitles

Maurits Cornelis Escher
 (1898-1972) became famous for
 his mathematically-inspired works.

Thursday
June 11, 2020
7 pm

Tickets Adults NAF. 7,50
 Kids/Youth NAF. 2,50
 Tickets available at Landhuis Bloemhof
 Limited Seating

Landhuis Bloemhof
 SANTA ROSA WEG 6
 CURAÇAO
 TEL: +599 9 737 5775
 E-MAIL: INFO@BLOEMHOF.CW
 WEBSITE: WWW.BLOEMHOF.CW

[illegible]

Harneke Eggers
Korsou

2022 February 1, Day 2022

the same time, the authors argue that the use of the term "cognitive" is not neutral, as it implies a particular view of the mind. They argue that the term "cognitive" is used to describe a particular type of knowledge, one that is based on the internal mental structures of the individual. This type of knowledge is often contrasted with knowledge that is based on external factors, such as the environment or social interactions. The authors argue that this distinction is problematic, as it suggests that cognitive knowledge is more important or more valid than other types of knowledge. They argue that this view of knowledge is based on a particular philosophical tradition, one that is rooted in the work of philosophers such as Plato and Aristotle. They argue that this tradition has been influential in the development of psychology, and that it has led to a particular view of the mind and of knowledge. They argue that this view of knowledge is problematic, as it suggests that cognitive knowledge is more important or more valid than other types of knowledge. They argue that this view of knowledge is based on a particular philosophical tradition, one that is rooted in the work of philosophers such as Plato and Aristotle. They argue that this tradition has been influential in the development of psychology, and that it has led to a particular view of the mind and of knowledge.

1/3 CONTEXTO: AMÉRICA LATINA Y EL CARIBE

